

Ülevaade Eesti Arhivaaride Ühingu tegemistest viimase paari aasta jooksul (2012 kuni 2014 I kvartal)

Eesti Arhivaaride Ühingul on taas võimalus tutvustada laiemalt oma tegevust, seekord mitte ainult üksikute sündmuste kajastusena, vaid üldisemalt kogu aasta(te) tegevuse ulatuses. Kusjuures on tähelepanuväärne, et nimetatud võimalus avanes hetkel, kui arhivaaride ühingu ja tema tegevuses on toimunud eelmiste aastatega võrreldes mitmed olulised muutused. Suurel määral on need mõjutatud või ajendatud neist muudatustest, mis on seotud uue arhiiviseaduse jõustumisega 1. jaanuaril 2012.

Ühingu tähtsaimaks tegevussuunaks oli sellel perioodil kaheldamatult arhivaari kutsestandardi väljatöötamine, sellele riikliku aktsepti saamine ja esimese ühingu poolt juhitud kutseeksami läbiviimine. Teatavasti väljastas kuni 2012. aastani arhivaari kutsetunnistusi endise arhiiviseaduse alusel Rahvusarhiiv. Uue arhiiviseadusega loobus Rahvusarhiiv muu hulgas ka arhivaari kutse omistaja staatusest. Siiski jõuti laiemates arhiivinduslikes ringkondades seisukohani, et arhivaari kui kutse kvaliteedi säilitamise nimel tuleks kutseeksami süsteem siiski säilitada. Vastavalt kutseadusele lülitati arhivaari kutse, analoogselt paljude teiste kutsetega, üldisse kutsetesüsteemi. Juba 2010.–2011. aastal moodustati uue kutsestandardi väljatöötamiseks töörühm. 2012. ja 2013. aasta jooksul töötati välja ja kinnitati nii arhivaari kutse- kui ka hindamisstandard. 13. novembril 2013. aastal andis Ariteeninduse ja Muu Äritegevuse Aastanõukogu Eesti Arhivaaride Ühingu kutse andmise õiguse. Esimene kutseksam leidis aset 2014. aasta kevadel.

Võrreldes eelmise kutse andmise korraga on uus kutse süsteem oluliselt muutunud. Peamiseks erinevuseks on see, et alates 2014. aastast on kutse süsteem mitmetasandiline. Kutset saavad taotleda mitte ainult akadeemilise kõrgharidusega isikud, vaid ka isikud, kes on lõpetanud näiteks rakenduskõrgkooli või kes töötavad lihtsalt arhiivi

korra ajana. Rahvusarhiivi poolt väljastatud kutsetunnistusi tuleb viie aasta jooksul taastöendada.

Teine oluline samm, mis samuti on teataval määral motiveeritud uue arhiiviseaduse väljatöötamisest ja vastuvõtmisest, oli ühingu liikmeskonna muutumine. Juba uue arhiiviseaduse väljatöötamise perioodil muudeti ühingu põhikirja selliselt, et ühinguks oleks lisaks füüsilistele isikutele võimalik astuda ka arhiivindusega seotud juriidilistel isikutel. Nimetatud sammu loomulikuks eesmärgiks oli laiendada erinevate arhiivindusega tegelevate subjektide võimalust esindada end Eesti Arhivaaride Ühingu kaudu ja teisalt laiendada ühingu võimalusi erinevate arhiivindusega tegelevate subjektide esindamisel. Käesoleval hetkel kuulub ühinguks kolm juriidilist isikut.

Samas püüti (püütakse) vähendada ühingu n.-ö. surnud hingede või selliste isikute osakaalu, kes ei tunne end arhiivindusvaldkonnaga kuidagi seotud olevat. 2014. aastal arvati terve hulk selliseid isikuid ühingust välja.

Eesti Arhivaaride Ühingu jätkab võimaluste kohaselt endiselt tegevust rahvusvahelisel areenil, olles Rahvusvahelise Arhiivinõukogu (ICA) liige, kuid olulisim oli kahtlemata osalemine 5.–7. juunil 2013 Narva-Jõesuus aset leidnud Balti arhiivikohtumise korraldamisel. Ühingu jaoks oli mainitud kohtumise kõige vahetumaks tulemuseks asjaolu, et meie Läti kolleegid hakkasid tundma elavat huvi Eesti arhivaarikutse andmise uue süsteemi vastu. Käesolevaks ajaks on arhivaari kutsestandard tõlgitud ka inglise keelde ning edastatud Läti Vabariigi Kultuuriministeeriumile.

Eesti Arhivaaride Ühingu on oma tegevuse käigus püüdnud alati pakkuda enda liikmetele õpetlikke, harivaid ja lõbusaid üritusi ning kavatseb teha seda ka edaspidi, eeskätt erinevate ekskursioonide/reiside näol. 2012. aastal oli kahtlemata kõige ekstraordinaarsemaks ürituseks kahepoolne kokkusaamine Eesti Arhivaaride Ühingu ja Tallinna Loomaaia Sõprade Seltsi vahel, mis päädis ühingu liikmete varahommikuse külaskäiguga Tallinna Loomaaeda, kus giidideks olid Mati Kaal ja Aleksei Turovski, ning Tallinna Loomaaia Sõprade Seltsi vastuvisiidiga Tallinna Linnaarhiivi, kus Kalmer Mäeorg tutvustas Tallinna Loomaaeda puudutavaid arhivaale ning demonstreeriti Eesti Filmiarhiivi koostatud filmikollaaži Tallinna Loomaaia arengust.

Margus Maiste

Margus Maiste

(1966), MA, juhatuse liige, Eesti Arhivaaride Ühingu, Maneeži 4, 15019 Tallinn, margus.maiste@digiarc.ee